

Respondent, se kterým jsem realizovala rozhovor, už byl dotazován vloni, proto jsem některé opakující se otázky vymazala a celé interview odkazuje na loňský rozhovor. Podle mého mínění se respondent necítil uvolněně, když jsme mluvili o jeho soukromém životě, snažil se zobecňovat, ale na téma média a uprchlická krize respondent reagoval s radostí, má na tyto otázky svůj vyhraněný názor, který může podpořit fakty z historie nebo vlastní zkušeností.

Setkali jsme se v obci Velehrad, kde respondent pracuje, každý den dojíždí obce Dolní Němčí. Schůzka se uskutečnila v neděli, respondent pořádal akci, takže i o víkendu byl v práci. Měl zpoždění 20 minut, proto poprosil spolupracovníka Informačního centra na Velehradě, aby mě pustil do expozice.

Hodně jsme se bavili o historii a filmech, jak jsem pochopila od začátku, tato témata zajímají respondenta nejvíce. Měl zájem i o moji rodnou zemi, což mě potěšilo. Konverzace byla příjemná, na otázky odpovídal s ochotou.

- **Jak jsem si přečetla v různých zdrojích – narodil jste se v Uherském Hradišti. Co považujete za domov, Dolní Němčí, Hradiště nebo jiné místo?**
- Tak považuju spíš obecně za svůj domov tady tento region. K němu mám takový silnější vztah. Neřekl bych, že mám hodně silný vztah k té vesnici, kde teď žiju. Mám jakési ztotožnění s tímto regionem, tak se k tomu nějak hlásím. Já jsem řadu let žil v Praze, potom jsem se vrátil, už teďka působím tady a snažím se tu být užitečným. Nějak jinak se neztotožňuju s tím místem působení.
- **Jak dlouho tady pracujete?**
- Tady... rok.
- **Ale bydlíte v Dolněmčí, takže sem dojíždíte?**
- Ano, ano.
- **Většinu času trávíte v Dolním Němčí nebo tady? Kde máte většinu přátel?**
- No řekl bych, že většinu času trávím tady (smích). Protože máme víc práce, cítím se tu dobře a pro tu práci, kreativitu. *Co se týče těch přátel, tak vlastně v Dolním Němčí jich moc nemám, já jsem tam vlastně přechodně.* Teď se budu stěhovat do Uherského Hradiště. Takže vlastně odejdu s té vesnice a... vlastně tam, jak jsem tam dlouho nebyl (v Praze jsem žil), tak takové ty silnější přátelské vazby se přetrhaly nebo byly oslabeny a spíš mám jako přátele ze vzdálenějších míst, se kterými komunikuju, se kterými jsem čas od času v kontaktu. Takže přímo v té vesnici, že mám nějaké důvěrnější přátele, nedá se povědět.
- **Co děláte tady? Jakou práci máte tady?**

- Pracuju jako koordinátor kulturních aktivit a veřejných vztahů.
- **Jaké poslední akce jste tady organizoval?**
- Já mám na starosti spíš ty akce menšího charakteru, v průběhu roku, které probíhají. Jsem vystudovaný filmový historik, takže tady mám na starosti dramaturgii a organizaci filmových seminářů, promítáme filmy, zveme selektory, občas se tady konají různé přednášky s historickou tematikou. Když sem jezdí lidi na náboženské poutě, tak v rámci těch poutí občas potřebuju vést nějaký koncert nebo nějakou výstavu, kterou zahajujeme. Takže to mám na starost a těch akcí... Ted' máme třeba výročí Karla IV. v celé České Republice, tak jsme si to připomínali na Velehradě... tady nějakými akcemi.
- **Jak jsem se dočetla, organizoval jste promítání filmů (celkem 8 filmů?) v Uherském Brodě. Máte něco podobného v plánu?**
- Ten projekt teďka vlastně končí. Nebylo to jenom 8 filmů, na něj navázaly druhým ročníkem ještě další filmy. Takže jich bylo 12, nebo 13. Ale už se to nějak vnitřně vyčerpalo, takže na jaře končí tento projekt, ale nevylučuju, že v nějaké modifikované podobě to třeba bude ne v Uherském Brodě, ale příští rok v Uherském Hradišti, protože nějaké filmy ještě nám zbývají... promítnout.
- **Takže působíte v celém tom kraji, nejen v jednom městě nebo vesnici. Působil jste, jak jste říkal, i v Praze, v Českém rozhlasu. Proč jste se vrátil do tohoto regionu? Nemáte rád velká města?**
- Spíš jako člověk má v životě etapy a občas potřebuje změnu. Prostě v té Praze, když jsem tam pracoval, pak jsem odešel ze zaměstnání, zároveň jsem dělal rigorózní práci. Takže některé věci jsem tam vlastně skončil a byl jsem stále na křižovatce a pak jsem si říkal, že bylo by dobrý ty vazby ke svému rodnému kraji nepřetrhávat. Stále jsem pořádal na dálku i nějaké aktivity... že by bylo dobré zkusit žít... nebo se vrátit, dat třeba i něco tomu kraji zase. Z těch mých zkušeností, které jsem nabyl třeba v Praze nebo i v zahraničí, když jsem cestoval. Takže já vlastně jsem se vrátil, dva roky jsem působil na volné noze, ale stále jsem s Prahou hodně komunikoval. A vlastně před rokem mně přišla tato nabídka, která mi přišla vhod, protože to je práce, která mě zajímá tematicky, je to pestrá práce. Můžu tady zužitkovat právě i to vzdělání a ty zkušenosti, které jsem dřív nabyl. Takže z tohoto důvodu teď působím tady.
- **Je zřejmé, že tématem, které Vás zajímá, je kultura. Určitě čtete o tomto tématu v médiích, je to tak?**
- Jo
- **Jak často se obracíte k médiím?**
- Tak v podstatě každý den. To je součást mých znalostí. Potřebuju ke své práci být informován, takže s internetem pracuju v podstatě každodenně, odebírám

nějaká tištěná periodika, občas si koupím i noviny, dost poslouchám... se snažím poslouchat rozhlas. Víc teda než televizi, protože v rozhlasu... **rozhlas si myslím, že jde víc do hloubky.** V té prezentaci těch témat anebo možná je to zkresleno tím, že s tím rozhlasem spolupracuju (smích) a natáčím rozhlasové pořady, takže víc zase fandím rozhlasu než televizi. No... a takže jako ta práce s informacemi je můj každodenní chlebiček. Jo, jsem na to zvyklý.

- **Jak vypadá Váš běžný den, jestli budeme mluvit o konzumaci médií? Jako.. Ráno vstáváte, přečtete si noviny, nebo je čtete v práci, když máte chvíli.**

- Někdy cestou do práce, pokud jedu autem, tak poslouchám rozhlas. Pokud jedu autobusem, tak si koupím noviny anebo si čtu média prostřednictvím internetu přes mobilní telefon, mobilní aplikace a během dne... občas nějaký článek, který je nějaký zajímavý... Protože těch informací je spousta. Žijeme dneska v informační společnosti a jsme zahlceni informacemi, takže spíš jako se dostáváme do stavu, kdy se snažíme najít nějaký recept, jakým způsobem s těmi informacemi pracovat, jak se nezahltit spoustou nekvalitních informací, nebo polopravdami, nebo lži, které se kolem nás objevují. Myslím si, že mám určité zdroje, kterým důvěřuju, nebo ze kterých si skládám takovou informační mozaiku, na jejímž základě si vytvářím svůj vlastní názor. Na ty věci, které se kolem nás dějí.

- **Jaké to jsou zdroje?**

- No... je to ten Český rozhlas. Vlastně tam poslouchám hodně... Český rozhlas Vltava, oceňuju pořad Českého rozhlasu dvojky, jak to vidí. Jsouto vlastně pohledy osobností na to, co se kolem nás děje. Takový půlhodinový rozhovor se snažím každý den poslouchat, pokud to jde, protože většina těch hostů je zajímavá, je to taková lidová univerzita a je to i oblíbený pořad mezi posluchači. Dřív jsem hodně poslouchal i Český rozhlas 6, dneska je to Český rozhlas Plus, ale po jeho transformaci programové mi ta stanice už tak nevyhovuje, jako mi vyhovovala dřív. Jsem byl hodně zvyklý na takový ten tradičnější formát vlastně bývalé svobodné Evropy, ze kterého to vzešlo, a dneska teda pro ni dělám pořady o historii externě. Ale bohužel tu stanici tak často neposlouchám, rozhodně ne tak často, jak jsem poslouchal Český rozhlas 6. Takže teď jsem posluchačem Vltavy, to je více kulturní stanice.

- **Jaké noviny si kupujete?**

- Jako z deníků nepravidelně... Hmm... Jako většinou si kupuju deníky, kde je literární příloha nebo jiná kulturní příloha. Takže se snažím třeba ve čtvrtek Právo, oni mají kulturní přílohu Salon, která je podle mě kvalitní, anebo další. Snažím se to střídat, ty deníky. Občas Lidové noviny, občas Mladou frontu

Dnes, ale v podstatě ideálněji snažím se kupovat to čtvrtetní Právo s tou přílohou a pak také čtu... rodiče to hodně odbírají, tak také čtu sobotní Právo.

- **Takže na televizi se nedíváte vůbec?**

- Televize sleduju, v domácnosti, kde ta televize je. Když jsem bydlel v Praze, tak jsem žil bez televize řadu let (smích), ale teď jaksí se ji nevyhnu, takže televizi občas sleduju, ale dost hodně ne. Občas se podívám na nějaké zprávy, na nějaké cestopisné dokumenty, co se tam objevují, občas nějaké historické pořady večer. Oceňuju teda ten program český... Česká televize Art, vysílá večer a nabízí řadu programů zajímavých z kultury, umění, divadelní představení. Takže pokud je čas... Většinou na ten Art, ale obecně tu televizi nemám rád z důvodu, jak celý... dost velkou část pracuju s počítačem, monitorem, tak už mám... člověk je pak unavený s toho displeje a spíš si jako poslouchám muziku nebo si čtu nějakou literaturu, publicistiku, nějaké týdeníky, měsíčníky, nějaké takové rozsáhlejší články.

- **A na internetu máte nějaké oblíbené zpravodajské zdroje?**

- Takové tobožné zpravodajství hodně čerpám z iDnesu, informační nejrozšířenější portál, a pak mám také z rozhlasových portálů. Oni mají taky vlastní zpravodajství, pak ještě snažím se sledovat kulturní deník Lidové noviny, což je takový nezávislý portál, občas i deník Referendum, občas třeba se i na Britské listy podívám a ... Podle toho, jaký titulek mě zaujal, také se nechávám ovlivnit, někdy rozkliknu prostě jiné portály.

- **Takže hledáte zprávy, které se týkají kultury a... třeba čtete něco o politice?**

- Určitě, určitě. V tom deníku Referendum, konec konců ani v těch Kulturních novinách, čtu také o politice, to je spíš o společnosti. Oni ty noviny vydávali dřív papírové, ale je to družstevní list jak je v Německu Tages... Tages Zeitung – nezávislý deník. Oni mají podobný koncept, že lidé přispívají na ty noviny, mají sponzory, mají reklamu a lidé si platí ty noviny, chtějí, aby byly nezávislé. Protože víme, jaká je situace v České republice, že ta média jsou v područí nějakých zájmových skupin konkrétních lidí, kteří je skoupili a určitě sledují tím i svoje cíle... tím, že je skoupili a že na nich prodělávají. Je to pro ně z nějakého důvodu výhodné. Takže je to vlastně velké téma. Ten stav médií u nás a ta jich kondice a budoucnost (usmívá se). *(Snažím se respondenta na toto téma rozmluvit, rozpovídám o skoro stejné situaci s médii v Bělorusku, ale vidím, že respondent nechce nazývat konkrétní jména, i když víme o kom přesně jde, a popisuje situaci obecně. Snaží se být co nejvíc obecnějším. Také jsem si všimla, že respondent nechce rozpovídat o soukromém životě, občas začíná větu v první osobě a pak si opraví a říká „člověk...“, zejm. ve třetí osobě).*

-

- **Takže ta situace by mě taky zajímala z toho důvodu, že jsem prostě z jiné země..**
- Ale já třeba ještě čtu okresní noviny nebo tady ty regionální, jsou většinou týdeníky... si občas kupuju. Jeden také vlastně místní řekneme oligarcha (směje se). Takže ty informace v něm jsou filtrované a neobjevuje se tam úplně všechno.
- **Jo.**
- Je to z jistého pohledu, vidění té redakce, pak jsou tady ještě nějaké třeba měsíčníky s tematikou regionální, se kterými spolupracuju. Tam i dopisují, z nich čerpám informace a naopak si vážím toho, že ten obsah je velmi kvalitní, že jsou to opravdu nezávislá média a ty informace jsou velmi důvěryhodné.
- **Co si myslíte, nakolik jsou důvěryhodné ty noviny... které se vydávají v České republice?**
- To se nedá paušalizovat, ale řekneme... často co slyšíme, to jsou polopravdy nebo jenom částečné pravdy, takže člověk to musí tak filtrovat, že z toho, co slyší, těch 50 procent se bude blížit té realitě a 50 procent bude od té reality trochu vzdálené. Ono se to samozřejmě i proměňuje, ale bohužel vnímám spíš úpadek žurnalistiky u nás... mediálního prostředí i dokonce i v tom veřejnoprávním sektoru. Vedem o tom debaty, proč to tak je. Prostě nastavení, manažerská rozhodnutí, typ lidí, které ty média dneska řídí, financování těch médií. Tam nejsou dostatečné peníze na zaplacení kvalitní žurnalistiky. Přebírají se informace, které nejsou ověřené, které mohou být dokonce lživé a přebírají se bez jakékoliv kontroly. Vlastně novináři dneska... jejich úkolem není ani psát pravdu, jejich úkolem je zaujmout nebo přebrat nějakou informace co nejrychleji, předat ji bez toho, aby ji zkontroloval. Vlastně se to dostává do jiné roviny, ta žurnalistika, než to bylo... Třeba když si vezmeme socialismus v šedesátých letech. Byly nějaké hodnoty v té žurnalistice nastavené, o co se snažit. Přesto tam byl taky ten diktátorský režim, ale byly tady jakési etické cíle a mám pocit, že ve valné většině médií se vlastně ztrácí ten etický... ta podstata té žurnalistiky přenášet pravdu, snažit se najít co nejvíc informací, konfrontovat je a na základě toho je sdělovat tady čtenáři nebo posluchači nebo divákovi tak, aby on si dokázal vytvořit svůj vlastní názor. Bohužel ti žurnalisté dnes jsou špatně placení, nemají na to dostatek času, mnoho lidí není dobře vzdělaných. To všechno souvisí se vším a to se odráží i na kvalitě žurnalistiky, těch médií, které pochopitelně ovlivňují společnost a tato celá společnost je ovlivněná těmito nekvalitními médií a podle toho pak vlastně i funguje jako taková.
- **Podle Vašeho mínění to je problém celé společnosti nebo jenom konkrétních států?**

- Ta krize žurnalistiky bez pochyby je celosvětová i v těch západních demokraciích, ale tam jsou ekonomické prostředky úplně jiné než u nás. Samozřejmě v Německu, když funguje ten družstevní list TagesZeitung, tak počet čtenářů v Německu je tak velký, ten potenciál, že dokáže fungování toho deníku zaplatit. Funguje jako profesionální médium. O něco podobného se snaží ty kulturní noviny Brněnské a vlastně se dostaly do stavu, kdy musely zrušit takové vydání, přešly na internet, nevyplácí v současné době honoráře. Samozřejmě to má vliv na ten obsah, protože některé texty by ještě potřebovaly dopracovat, je tam znát, že to více méně píší lidi ve volném čase a nevěnují se tomu, jak by mohli a měli... těm tématům. Takže ten ekonomický potenciál je nižší než v těch větších zemích, anglofonních, germanofonních. Takže ta nezávislá média jsou na tom mnohem ještě hůř než teda u těch bohatších našich sousedů Evropské unie.
- **Existuje nějaký rozdíl v kvalitě tištěných a internetových zdrojů?**
- Dá se říct, že dneska, co se napíše na internetu... že internet, jak se říká, snese vše, že se k tomu přistupuje možná s větší lehkostí, v té stylizaci textů. Na druhou stranu, co je na internetu, to tam zůstává a docela lehce se dá dohledat, takže to je zase druhé úskalí. Těžko říct... zdroj od zdroje. Asi bych to nepaušalizoval tím způsobem, že internet je méně důvěryhodný než tištěné zpravodajství. Rozhodně ne. Dneska představu dnešních novin a časopisů a rozložení té vlastnické struktury... Takže bych netvrdil. Dřív to možná platilo, před těmi deseti lety. Jenže se dával větší důraz na to, co je tištěné, protože tam to je víc profesionální práce, ale dneska už se to vyrovnává, a v nějakých případech i ten internet může být lepší.
- **Co se týče regionálních médií... Vy tam pracujete v těch médiích, čtete je... Jsou tam důvěryhodnější informace, protože to je menší město nebo obec, všichni jsou známí a je to jednodušší zkontrolovat tu informaci?**
- Spíš tam u těchto médií je určitě výhoda v tom, že nevychází tak často, není tam vlastně ten prioritní důraz kladen na to, získat co nejvíc informací v nejkratší době a doložit něco čtenáři. Spíš se tam jako vybírá, důkladněji funguje ta redakce. Vždyť ta média taky nemají na různých ustláno, zápasí o existenci. Tak ty lidi často to dělají z lásky, ne proto, aby si na tom čistě vydělali, se tam propojuje i jakási touha o něco zajímavého v tom regionu, udržet to při životě, takže do toho možná vkládají víc i vnitřní zodpovědnosti. Ty lidi já osobně znám, důvěřuji jim a vím, že tu práci dělají zodpovědně a ta redakce těch textů je kvalitní a že ty texty si vybírají. To jsou často věci, ke kterým se i po letech můžete vrátit a stále budou mít nějakou svou platnost, což se u těch deníkových nebo týdeníkových médií neobjevuje. Ty jdou spíše po povrchu. Z tohoto

důvodu jako si myslím, že ta média regionálních typů měsíčníků, čtvrtletníků jsou určitě zajímavá (nabízí mně čaj. Když chystá čaj, rozpovídá dál). Konkrétně jsem členem redakce dvou časopisů...

- **... Malovaný kraj a**
- Bílé Karpaty. To jsou takové ty naše... Snažíme se stále je udržovat při životě.
- **Snažíte se dělat ta média důvěryhodná pro lidi?**
- Otázka je, jestli to ocení. Myslím si, že dneska lidi moc ne... Já nevím, jestli vůbec mají čas, energii a chuť pátrat po nějakých zajímavých informacích. Dneska je ta společnost tak zkonzumerizovaná, že vlastně lidi se velmi rádi krmí tím, čeho je hodně, co je levné a nemusí to být vůbec kvalitní. To se týče i potravin, to se týče i informací, takže ta média sice existují, ale jsou to úzkoformátová média pro určitou vyhraněnou skupinu lidí a myslím si, že takového běžného občana z vesnice... rozhodně majoritu těch občanů vůbec nezajímá, ani neví, že taková média vůbec existují a že si tam můžou dočíst něco zajímavého. Pak tady existují samozřejmě... v jednotlivých vesnicích vychází zpravodaje, tam se dají taky šířit informace, ale tam většinou ta redakce nebývá příliš kvalitní. Tady bych asi na to nekladl nějaký důraz z hlediska kvality, nadčasovosti těch textů.
- **Nestačí reklama, aby se lidi dozvěděli, že taková média existují, že jo. Nebo lidi už to nechtějí, čtou jenom to, co je nejčtenější, co má největší náklady. Teďka bychom mohli přejít k jedné z nejčtenějších témat: k uprchlické krizi.**
- No je to velká krize, která nazrávala už delší dobu. Já to intenzivně sleduji poslední rok, když se to začalo vyhraňovat. Ale jsou to věci, které už nazřívaly už delší dobu. Někteří o nich věděli, někteří ne. Někteří třeba nechtěli vědět. Zrovna zde jsme měli zajímavou debatu v rámci toho studentského Velehradu, o ekologii. Na téma vlastně encykliky papeže Františka, která byla zvaná jako ekologická encyklika. Mluvili jsme tam v této souvislosti o situaci vůbec v Africe, na Blízkém Východě. Je to, co dnes sledujeme, co zdaleka není záležitost politiky, nějakého politického útlaku, pronásledování a vzbouření se občanů vůči tomuto. Ta uprchlická krize je výslednice mnoha dalších faktorů, které probíhají v těchto zemích. A důležitým faktorem je určitě faktor environmentální zaprvé, konkrétně třeba v té Sýrii, tam jsou velké problémy, nedostatek vody. Prostě nezapršelo, lidé neměli úrodu, začali se stěhovat z vesnic do měst. Města byla přeplněná, vzniklo sociální pnutí, vedle toho obrovský problém s demografií. Tyto zemi mají prostě tolik obyvatel, že je nedokáží uživit a těch obyvatel přibývá v Egyptě, v Sýrii i v Afgánistanu, Pákistanu. Obrovské množství obyvatel přibýlo za poslední desetiletí. A to je

hlavní důvod nestability těchto zemí. To nejsou ani diktátorské režimy, které jaksí v tomto prostředí, prostě v historii nějak fungovaly, ale problémem je to přelidnění a ekologické problémy způsobené vlastně oteplováním, tím, co způsobujeme my jako vyspělé země... už dlouhá léta, co jsme třeba přecházeli nebo ignorovali. Tak to se vlastně slejvá několik programů... problémů naráz a na základě tohoto vzniká tato uprchlická krize. Lidé se prostě tlačí tam, kde mají šanci, že by se prostě uživil. Takže to jejich myšlení je naprosto přirozené, protože to samé my bychom dělali v jejich roli. Jednali bychom úplně stejně. Otázka samozřejmě je, jak na toto budou reagovat ti, co stojí na druhé straně a kteří by je měli... měli nebo neměli přijmout. Ale prostě to jednání je naprosto přirozené, protože ti lidé jdou za obživou.

- **To jednání EU, ten postoj k uprchlíkům... žese snaží přijmout co nejvíc uprchlíků. Je to podle Vás správně?**
- Já s tou politikou Evropské unie nesouhlasím, respektive bych se opravil, já bych to považoval za politiku Německa, které se jaksí začalo stavět do pozice lídra Evropské unie, což je vzhledem k jeho ekonomické síle samozřejmě přirozené, ale nesouhlasím s tím pohledem, nebo s tou strategií, nebo s tím principem, že německá politika si vytkne nějaký vlastní cíl a my to považujeme za cíl, který se vytýká... vytkla Evropská unie jako celek. Ji samozřejmě tvoří více států, kde i ty politické jednotné prezentace mají mnohem různější názory, než jsou názory třeba politiků z Německa. To mi jednak na tom vadí, že vlastně nějaká rozhodnutí, která byla učiněna v jednom důležitém a silném státu Evropské unie, ovlivňují situaci v mnoha dalších státech a negativně ovlivňují státy Evropské unie a přináší jim velké problémy. V tomto jistě... v tomto spíš spatřuji nějakou bezohlednost vůči partnerům, třeba i dalším v té Evropské unii. Není zohledňováno právě to, že ty jednotlivé zemi mají nějakou svou jednotlivou historii, nějakou sociální strukturu a jsou různým způsobem připravené na tuto situaci. Myslím si, že jsou to taková nadšená jednostranná prohlášení, která se týkají vlastně přijímání uprchlíků. To je podle mě hodně zjednodušený způsob, jakým k tomu došlo, vlastně dost přilil benzínu, když to tak řekneme, ještě do ohně, který vlastně vzplanul a s tím problémem se potýká. Já vidím, že vlastně i ty země, které byly dříve mnohem otevřenější, jsou... prostě začínají ten svůj názor pozvolna měnit pod tlakem prostě faktů a... faktů a událostí. Takže tu politiku asi toho posledního roku, která tady fungovala... v podstatě řekneme bezbřehého přecházení desetitisíce lidí z Blízkého Východu, Severní Afriky a Asie do Evropy, nepovažují za dobrou a myslím si, že se to musí změnit, aby v Evropě nedošlo k nějaké destabilizaci systému. Tak tato politika musí získat nějaká jasná... jasně daná pravidla, aby Evropa měla jistotu,

že ji to vnitřně nedestabilizuje a zároveň aby samozřejmě pomoci mohla nebo měla. Je důležité, abychom pomáhali, jde spíš o to... hledat nějaký fungující princip a koncept této pomoci. Nezapomínám hlavně na to, že hodně důležité je dosáhnout stability v těch zemích, kde ten problém vyrůstá, to by měla být naše priorita, ne naše priorita prostě přijímat ty následky, ale snažit se o stabilizaci těchto zemí a pomáhatv místě těch konfliktů.

- **Takže státy Evropské unie mají pomáhat jenom na dálku, anebo přijímat ty uprchlíky taky u sebe?**
- My jich můžeme přijímat tolik, kolik jich bezpečně zaregistrujeme, ztotozníme a nebudeme muset mít obavy, že sem skutečně proniknou někteří, kteří mohou být navázaní na různé organizace, třeba teroristické, to může být menšina, ale víme, že dneska prostě tragédii způsobí pár lidí, kteří se na něčem domluví a pak nastávají ty tragédie v těch evropských velkoměstech, kde pár frustrovaných jedinců vlastně dokáže zavraždit desítky nevinných. Takže vtomto... v tébezbřehosti té uprchlické krize spatřuji problém, že by sem přicházeli lidi bez absolutní kontroly, registrace. Napříč státy Evropské unie bez toho, aby se dodržovala nějaká už dohodnutá pravidla, která měla fungovat... že vlastně Evropa nebyla schopná si efektivně pohlídat vlastní hranice a už dlouho před tím na tom nepracovala. Připadá mi to neuvěřitelné vlastně při našich technologických možnostech, při finančních možnostech Evropské unie nejsme schopni se domluvit na nějaké efektivní ochraně hranic tak, aby nedocházelo prostě k masivnímu přísunu lidí neregistrovaných, s nimiž pak mohly nastávat různé problémy v jednotlivých zemích.
- **Myslíte si, že nebudou problémy s těmi lidmi, kteří jsou registrovaní? Možná, ten problém je ještě i v tom jejich náboženství, mentalitě, které je odlišná od evropské?**
- Já si myslím, že určitě budou i tak. Ta registrace je jedna věc. Druhá věc je vlastně asimilace. Otázka je také, jak ty uprchlíky přijímali, jestli knám přichází proto, aby zůstali na pořád, nebo přichází proto, aby zůstali do konce války, která je v jejich zemi, nebo přichází do toho okamžiku, kdy se ekonomická situace v jejich zemi zlepší a pak teda budou muset odejít. Jako spíš by si tady měli vytvořit jakýsi status toho válečného uprchlíka, který prostě přichází do země naší, abychom mu poskytli bezpečí, ale který se zaručuje k tomu, jakmile to... ta jeho země se stane bezpečnou a bude tam mít nějakou základní perspektivu pro život a pro nás nebude mít nějaký velký občanský přínos, tak by se do té země měl vrátit. Já si myslím, že to bylo i za Jugoslávských válek, že prostě ženy, děti, postižené rodiny prostě žili v různých zemích Evropy a určitou dobu, než došlo k uzavření příměří a pak se jich velká spousta vrátila, že jo. Do

těch... do Bosny a Hercegoviny a dalších míst. Vůbec definovat si, co jsou ti uprchlíci, proč sem jdou a proč bychom jim měli pomoci a jakým způsobem. Samozřejmě to je otázka, kterou tak nikdo nevyřeší a nad tím jako bloumají dneska vědci a politici... Spíš toto se mělo předvídat, při těch našich možnostech i informačních před desíti lety. Ta Evropská unie měla mít už předem připravené nějaké základní scénáře, jak tomuto čelit. Bohužel problém je v tom, že... v té jakési krizi identity evropské, kulturní, vlastně sem přichází nějaká kultura, která má velmi silnou identitu, která je velmi vitální. Je to vlastně situace velmi těžká pro nás, protože my vlastně nemáme nějaké nástroje, neříkám nějaké silové, ale kulturní, jak vůči tomuto se postavit a jak tomuto čelit. Takže vlastně na jednu stranu tady máme vlastně tu expanzivní islámskou kulturu, která expanduje z toho Blízkého Východu, z Afriky dál a pak tady máme tu řekněme křesťanskou kulturu evropskou, která je v útlumu nebo naopak vlastně v krizi, když to tak řeknu. A tato situace je samozřejmě velmi těžká... Netroufám si dohlédnout to, kde to skončí (usmívá se). Co bude za dva roky, za pět let, za deset let a bude to určitě období velkých turbulencí a změn a neklidu. Budeme muset hledat ty recepty, jak s tím naložit a jak vlastně tu identitu, kulturu posílit tak, aby ji nevyvrátila nějaká kultura jiná nebo ji úplně neodstranila nebo odsunula na okraj.

- **Vy jste řekl, že teďka je křesťanská kultura v úpadku, v krizi. S čím to souvisí? Je už málo věřících nebo lidi už si nepamatují historii?**
- Tak určitě konfesních věřících ubývá asi ve většině zemí rozhodně západní Evropy. Je to dáno vlastně tím procesem osvícenství, má historické kořeny v 18.–19. století. Oslabení vlivu těch církví v jednotlivých společnostech a na církve bylo pohlíženo tady za komunizmu, že jo, velmi negativně. Ale i v západních státech se na církve pohlíželo skrz prsty často i v demokratické Francii, spíš byly takové ty tendence spíše desekularizace společnosti a určitým odstupem od těch křesťanských kořenů, které nam dávají nějakou velmi silnou identitu, mají i svoje nějaké vnitřní pozitivně silné hodnoty. Takže paradoxně ten starý kontinent se vlastně od svých kořenů, řekneme náboženských... se jich zbavil rychleji než Severní Amerika, další země, kde vlastně to pojetí nebo to vnímání té křesťanské podstaty, nějaké etiky je společensky mnohem silnější než třeba v Evropě. Toto je určitě taky důvod, proč ta arabská nebo muslimská kultura tady je vlastně takto úspěšná, protože tady nachází to prázdné místo, které my jsme nějak uvolnili a my jsme vlastně umožnili to, že na toto prázdné místo přichází kultura, která je vitální, aktivní, sebevědomá, můžeme najít názor různý, ale tak tomu prostě je.

Pokud bereme Evropu jako nějaký celek s křesťanskými kořeny, s křesťanskými principy, kterými se řídíme, ať vědomě či nevědomě, tak ta vitální kultura... muslimská je určitě v ohrožení. Principy muslimské kultury jsou v mnoha ohledech naprosto odlišné a těžce se dají sloučit s těmi principy křesťanské společnosti.

- **Je nějaká možnost, že ti lidé s jinou kulturou, jiným náboženstvím (muslimským) se nějak přizpůsobí k tomu státu, ve kterém nějakou dobu žijí, budou si vážit principů a hodnot jiné kultury?**
- Podívejme se na realitu. Pokud si podíváme na míru asimilace třeba muslimů v Německu, ve Francii i jinde, zjistíme zajímavý fakt, že vlastně potom ti lidi, kteří tam přišli, jsou dnes do té kultury méně asimilovaní, méně propojení, než byli jejich rodiče a naopak se ještě více negativně k té kultuře evropské staví. Takže ty jejich děti, které vyrostly nebo se narodily v Evropě, jsou mnohem radikálnější než jejich rodiče a tady nastává vlastně problém, že zjišťujeme, že k úspěšné asimilaci vlastně nedošlo, že se ta společnost ghettizuje, vytvářejí se ghetta v evropských městech, narůstají i bezpečnostní problémy, že tady je i určitá míra frustrace vnitřní v těchto komunitách, která vytváří to podhoubí k tomu terorismu a že vlastně je to hezký koncept humanistický o efektivní a bezproblémové asimilaci. Podle mně je to velmi nepravděpodobné. Evropa bohužel není tím melting potem, jakým byly nebo jsou Spojené Státy Americké, které mají jinou historii. Multikulturalism podle mě v evropském prostředí není tak reálný jak třeba v USA.
- **Myslíte si, že média obecně a konkrétně česká média nakládají správně s tou uprchlickou krizí?**
- Česká média... jáje vnímám dost kriticky i proto, že tam vnímám zjednodušení pohledů na tu věc s obou stran, ať jsou tá média spíše pro přijímání uprchlíků nebo proti, ale na obou stranách vlastně vnímám zjednodušení a dost mi chybí pohledy, které by dokázaly skloubit více do... vícero aspektů. Dost často vnímám třeba i v některých médiích, že jim jde pouze o prvoplánový efekt získání pozornosti a přízně davu, toho čtenářského. Myslím si, že to je třeba případ těch parlamentních listů, které jsou dosti bulvární, ale se tváří jako, že ne, které jsou spíše proti uprchlíkům. Na druhé straně si myslím, že ta veřejnoprávní média, která jsou spíše prouprchlická, tak zamlčují některá fakta skutečných kořenů těch problémů, se kterými jsme konfrontováni. Velké odlišnosti i hodnotového zebříčku muslimského světa a křesťanského světa, který funguje asi vědomě či nevědomě v Evropě... O tomto se mluví málo, ale spíš vnímám jako takovou dost velkou naivitu v představě, že budou postaveny ty mosty, které překročí tu řeku kulturní rozdílnosti.

- **Jaký máte pocit, co si myslí Vaše okolí o tomto tématu? Věří médiím, nebo nevěří?**
- Myslím si, jako co tak sleduju obecné nálady na venkově, tak lidé spíš nevěří médiím, nesouhlasí s tím pohledem veřejnoprávních médií a spíš jsou blíž pohledu těch bulvárních, která jsou v českém prostředí spíše proti uprchlíkům. Ale to je problém obecně mediální... mediální jako u nás, protože většina médií sídlí v Praze a to je problém struktury české společnosti, že Praha je svět sám o sobě, je to takový skleník uprostřed zbytků republiky, ve kterých se vytváří i určitý společenský názor a vnímání informací, problémů, které se dějí v České republice i v zahraničí. Ale je to dosti často odlišné, jak to vnímá český venkov i lidé žijící v menších městech, a proto i dochází k tomuto nedorozumění, kdy lidé odsuzují to, jakým způsobem jsou informace předkládány, protože je předkládají vlastně lidé z médií žijící v podstatě v odlišném prostředí, než žije naprostá většina obyvatel České republiky a to je problém toho centralistického uspořádání státu a prostě Prahy, kde je soustředěná velká mediální moc a kdy se tam ty informace zpracovávají. Navíc je situace, kterou už jsem tady popsal, ohledně neúplně dobře finančně zhodnocené žurnalistiky a nepříliš kvalitní žurnalistiky, takže tady vnímám rozkol toho názoru těch lidí a určitě i naštvání, že to jejich vnitřní nějaké cítění toho problému je podstatně odlišné od toho cítění, které má nějaký pražský redaktor v nějakých novinách nebo v televizi nebo v rádiu.
- **Regionální noviny nevěnují natolik velkou pozornost tomuto tématu, že jo...**
- V podstatě tady v regionálních týdenících se občas objevují zprávy v souvislosti s charitativní organizací, která občas pošle nějakou humanitární pomoc nebo... Moc jich není, ale občas se tady nějakí uprchlíci taky objeví, takže jim pomůže, zajistí nějaké základní potřeby. A spíš se vysílají ty humanitární pomoci, jako kamiony na Ukrajinu nebo do Sýrie, nebo jinam odsud, než bysme pomohli na místě, tady v podstatě není komu, tady ty uprchlíky nemáme.
- **Ale v České republice taky je určitý počet těch uprchlíků. Necítíte se ohroženě kvůli tomu, že tady jsou ty lidi, kteří se mohou připojit k nějaké teroristické organizaci a zaútočit, jak se to stalo v Paříži nebo v Bruselu?**
- Já se necítím ohroženě, protože je jich tady tak málo, že... a taky tady nechtějí zůstat, nemají vytvořenou komunitu, nějaké zázemí, ke kterému by se přimkli jak to je v západních demokraciích. Vlastně tady to období komunismu, 40 let jsme žili za drátěným plotem úplně jiné společnosti, zase západní země bývalé koloniální mocnosti měly úplně jiný vývoj, byly konfrontovány vlastně s příchodem těchto kultur už dlouhá desetiletí a tam se vytvořilo jakési podhoubí, které nemáme, proto sem ti uprchlíci dokonce i křesťani nehrnou.

Protože... přece jenom člověk, když někam přichází, má se o koho opřít, má si s kým promluvit rodnou řečí, tak raději jde někde, kde má tam svoje blízké než do prostředí zcela cizího, takže já to v tomto kontextu rozhodně nevnímám jako přímé nebezpečí třeba pro Českou republiku, spíš mám obavy obecně zdestabilizace situace ve střední Evropě právě kvůli tomu německému přístupu, který nepovažuji za správný a který může situaci v Německu v poměrně krátké době zkomplikovat a za situaci, kde Německo je jedním ze stabilních států ekonomicky, sociálně a politicky v Evropě a je lídrem. Tak destabilizace Německa může znamenat velký problém pro Evropskou unii, pokud další země v Evropské unii budou slabé. Samozřejmě Evropská unie potřebuje silné lídry, potřebuje lídry, které mají ve vlastních zemích pořádek, aby pak dokázaly mnoho dělat i v celé Evropě. Obávám se, že takto nastavená politika, které jsme svědky, té stabilitě nepřispěje.

- **Máte jasně vyhraněný názor na to, co se děje v Evropě. Myslím si, že daleko ne všichni to tak mají. Bavíte se třeba se svým okolím, kamarády, kolegy, rodiči, o uprchlické krizi?**
- Určitě se bavím, ale říkám na rovinu, že řada mých přátel má jiný názor než já, nejsou takhle kritičtí vůči tomuto. Naopak jsou třeba kritičtí vůči fašizaci české společnosti, nacionalismu, který třeba rozmíchávají bulvární média, což taky odsuzují, ale to je podle mně také jako reakce... je nějaká akce a pak je nějaká reakce. Pokud lidé vnímají, že je něco předkládáno, s čímž se neztotožňují, tak přichází nějaká reakce, která může být i extrémní, takže je potřeba jako hledat kořeny tady... toho, co se děje. Ale snažím se komunikovat se svými přáteli. Občas se tady konají nějaké besedy na to téma, třeba v nějakých nezávislých klubech. V Uherském Brodě byla beseda na téma uprchlické krize a spíš lidé komunikují, ale bych řekl o tomto... přes sociální sítě. Jaká je situace v hospodách českých, to nevím, ale myslím si, že ty nálady široké masy těch obyvatel jsou hodně teda proti... protiuprchlické... až extrémně.
- **Bavíte se o té uprchlické krizi s někým i v Dolním Němčí? Máte tam rodinu, že jo.**
- Mám jako tam i širší rodinu. Bavíme se o tom samozřejmě. Oni taky komentují, co vidí, slyší, jak je to předkládáno. Takže mám tu reflexi a vnímám ty nálady, které jsou třeba podstatně odlišné od toho, jaké jsou nálady v Praze, jak jsem to zmiňoval.
- **Takže Vaše rodina a bližší okolí má stejný názor jako Vy?**
- V podstatě se ten názor blíží tomu mému...
- **Jo.**

- Možná tady je ještě další historický fakt, který v této souvislosti je důležitý. Tato část Moravy nebo našeho státu byla v historii velmi postižena... nájezdy různých nájezdníků z Východu ať už to byli Avari, Tataři, Turci, další. Tady prostě byly vypalovány vesnice. V 16.–17. století tomu se říkalo krvavé století na jihovýchodní Moravě, protože tady ubylo polovina obyvatel, spousta vesnic byla vypálena, tady probíhaly nájezdy Turků. Takže to je ta historická zkušenost s tou islámskou kulturou. Tak proto ti lidé na jihovýchodní Moravě jsou určitě citlivější, protože to povědomí a ten vztah uchovává v lidových písních, dodneska je to uchováno, co se tady dělo: dramata, tragédie, které tady probíhaly. Dnes žijeme ve stabilní době, hranice tak říkané musíme chránit, jsou průchodné mezi Slovenskem a Českou republikou, ale nevždy tomu bylo tak. Tady ta hranice byla velmi taková... ohnivá a krvavá. To je pro nějaké takové uvědomění si nesamozřejmosti vlastně toho, co tady máme, ale to co jsme vybudovali i možnosti tohoto ztratit na základě nějakých špatných politických rozhodnutí. Tak si myslím, že toto tady může hrát také roli.
- **No tak to špatné politické rozhodnutí je určitě zase o Německu.**
- Jo, jo (směje se)
- **Vím, že o politice nejenom čtete v médiích, ale zajímáte se i o místní politiku. Od roku 2015 jste zastupitelem obce. Co děláte pro Dolní Němčí jako zastupitel?**
- Tak já vlastně mám na starost tu občanskou a osvětovou komisi. Z názvu vyplývá, že se snažíme organizovat nějaké vzdělávací akce, několikrát za rok si tam vezmu různé lektory, pořádáme přednášky, besedy, uspořádali jsme i nějaké výstavy. Snažíme se popularizovat právě i ta historická témata. Letos máme 900 let od bitvy na Luckém poli, která se u nás odehrála, kdy se střetnul český kníže a uherský král a vlastně kdy ta hranice byla vytyčena přesně na hřebenu Karpat mezi Moravou a tehdejšími Uhrami na staroslověnském, tak si připomínáme 900 let výročí, k tomu pořádáme různé akce. Tak to jsou tyto věci. Vlastně zajímám se o otázku životního prostředí a ekologie, takže spolupracuji s komisí životního prostředí, snažíme se o nějakou obnovu rázu krajiny. A vedle toho ještě takový zajímavý projekt, který děláme, že dokumentujeme staré lidové oděvy, kroje v naší vesnici, popisujeme, jak lidé chodili oblečení v krojích a... Tak to je hlavní náplň té zastupitelské činnosti.
- **Popis těch krojů děláte pro nějakou knihu?**
- Tak to zpracuju jako texty, fotografie, popularizujeme to tím, že to dáváme do regionálního časopisu. Taky nějaké fotky zveřejníme. Obec bude vydávat nějaké pohlednice, kalendář a vydáváme takové malosériové fotoknihy, kde máme ve velkém formátu nafocené ty lidové oděvy, já píšu k tomu průvodní texty. Má to

v podstatě trvanlivost ne desetiletí, to má hodnotu překračující desetiletí (směje se). Není to nějaký projekt, který by se udělal a už nešel dál využít, prostě je to materiál, který po nás někdo asi využije.

- **Co se změnilo v obci za poslední rok, myslím v oblasti kultury.**
- Nevím... možná, tyto věci, které jsem zmínil, tyto tam nebyly. Hlavně ty besedy osvětové. Tak třikrát, čtyřikrát do roka si zvem ty lektory. To je tam asi taková hlavní novinka a ty dílčí kulturní nové akce. Jinak vlastně je tam všechno při starém. Akorát, co se týče ekologie, provádějí se tam komplexní pozemkové úpravy, takže se bude pozvolna měnit ta krajinná struktura, aby ta krajina byla stabilizovanější ekologicky. Odpovídá tomu, jak by měla vypadat krajina v podloží Bílých Karpat, chráněné oblasti.
- **Co se týče změn v obci za poslední rok... S čím souhlasíte, s čím ne? Co Vám tam vadí?**
- Myslím, že mi vadí dost velká pasivita většiny asi obyvatel, že některé aktivity, které se tam konají, je to záležitost jednotlivců nebo menších skupin. Ale na to, jak je velká ta obec, si myslím, že větší množství obyvatel by se mohlo o ty aktivity zajímat, jevit zájem prostě o rozvoj obce, vytváření nějakých dalších aktivit. Vadí mi taky pasivita kolegů zastupitelů. Třeba my jsme měli takovou ideu, že by na ty besedy vzdělávací, že by právě měli chodit i zastupitelé, abysme si mohli vyměňovat ty názory, ale bohužel tomu tak není. Já si myslím, že oni by měli slyšet tu informaci od těch odborníků. Ti odborníci tam jezdí zdaleka: z Brna, z Ostravy. Jsou to lidi zajímaví, tak to mně mrzí ta pasivita určitá těch zastupitelů v tomto ohledu... Teď mně nic jiného nenapadá... Ta otázka životního prostředí, to vnímám dost kriticky, ale s těmi pozemkovými úpravami možná dojde k nějakým pozitivním změnám.
- **O tom rozvoji obce jsem našla jeden bod v plánu rozvoje obce, ale asi se to píše do všech rozvojových plánů všech obcí. To se týče zapojování veřejnosti obce do řešení problematiky rozvoje obce. Podařilo se to aspoň trochu nebo ne?**
- No... My se o to snažíme třeba organizací těch besed. Prostě se snažíme ty informace šířit, zvát ty lidi, vytvářet jim platformu pro tu diskuzi. Tímto té obci pomáháme... Nevím, jestli obec jako taková podniká kroky k lepší informovanosti. Vydává ten zpravodaj, který bohužel ale nemá ani redakční radu... dodnes, což jistě taky ovlivňuje jeho úroveň. Nevnímám jako nějaký posun zásadní z hlediska vedení obce, že by vytvořili nějaký koncept komunikace s občany nebo se snažili získat víc informací, víc s nimi diskutovat. K diskuzím dochází na tom zasedání zastupitelstva, někdy i bouřlivým (usmívá se). Ale to asi není to, co chceme. Někteří si tam ostře vyměňují názory, ale

někdy by se to víc hodilo sednout si kolem stolu a konstruktivně ty věci řešit(pak respondent na pár minut odešel. Po pauze jsme pili čaj a bavili jsme se o historii Velehradu. Viděla jsem, že respondenta zajímá tato obec a hlavně jeho práce. Pak jsme se vrátili k obci Dolní Němčí).

- **Dolní Němčí není tak velká obec, 3000 obyvatel není tak moc. Jak se tam komunikuje? Mají lidé důvěru k zastupitelům, starostovi obce?**
- Spíš lidi to ani moc nezajímá, oni jaksí zvolili ty své zástupce a moc toto jako neřeší, nechávají to prostě na nich. Ta obec je materiálně dobře velmi zabezpečena, což je velký plus. Nemusí se tam řešit nějaké infrastrukturní problémy. Tam to v tomto ohledu funguje bezvadně. Spíš jako tam vnímám určité nedostatky nebo limity právě v tom vnitřním životě této obce, jakési vytváření té sounáležitosti a takovou přirozenost společenského kvasu, který ten život dělá barvitějším. Ne, že by to tam nešlo, to určitě ne. Je tam řada zajímavých akcí a má to svou historii, své aktivity a aktivisty, ale třeba ten zájem... Často se o ty určité akce zajímá určitá skupina lidí, že vlastně pak je tam velká masa lidí, které tam bydlí a které třeba žádnou s těch aktivit neviděli, že by se přišli někdy podívat, jednou za rok na něco. Oni jsou opravdu zavření do svých vlastních personálních životů, nekomunikují ani s lidmi ve vlastní ulici, jsou zaměřeni na svoji vlastní práci a je pro ně podstatné, že jde elektřina, jde teplá voda, že nejsou díry v silnici. Toto jim stačí, s tím jsou spokojeni a ostatní vlastně nepotřebují, ale já si myslím, že ta vesnice, ta obec by měla žít něčím jiným než tím materiálním zabezpečením.

Po rozhovoru respondent nabídl několik známých, které by mohli mít zájem o účast v tomto výzkumu, všichni jsou v zastupitelství obce, jak řekl respondent „nejaktivnější kolegové“. Pak jsme měli asi hodinovou konverzaci o filmech (respondenta zajímaly v Bělorusku natočené dokumentární filmy, na jeden se dokonce i díval), o kultuře Česka a Běloruska, cestování. Pak mi respondent vysvětlil, na co se můžu podívat na Velehradě, dal na cestu hodně materiálů o Slováckém kraji a popřál šťastnou cestu.